Valtuustoaloite

RKP, Pohjanmaan hyvinvointialue

Aloite vaihdevuosineuvonnasta ja vaihdevuosien huomioimisesta työelämässä

Puolet maailman väestöstä kokee vaihdevuodet.

Tästä huolimatta suomalaiset naiset ovat jo kauan kaivanneet systemaattista vaihdevuosineuvontaa, ja työelämässä ei useinkaan ole tietoa vaihdevuosioireista tai ymmärrystä niitä kohtaan.

Miltei 75 % kaikista vaihdevuosi-ikäisistä naisista kokee oireita, ja noin neljäsosalla oireet ovat vakavia. Ne voivat vaikuttaa elämänlaatuun, työkykyyn ja urakehitykseen. Vaihdevuosissa ei siis ole kyse pelkästään terveydestä, vaan myös tasa-arvosta, työelämästä ja taloudesta. Kun naiset saavat oikeanlaista hoitoa ja tukea, sairauspoissaolot vähenevät – mikä puolestaan vahvistaa sekä työelämää että kansantaloutta. Vaihdevuosien hoitoon panostaminen onkin pitkällä aikavälillä myös taloudellisesti kestävää.

Suomessa on ensimmäisen kerran laadittu kansallinen vaihdevuosia koskeva hoitosuositus. Se on virstanpylväs naisten terveyttä ajatellen ja tärkeä askel kohti yhdenvertaisempaa hoitoa koko maassa. Suosituksessa mainitaan muun muassa seuraavat asiat:

- Perusterveydenhuollossa voidaan tunnistaa ja hoitaa oireita aiempaa helpommin niin, ettei gynekologia aina tarvita.
- Hormonihoito nostetaan esiin tehokkaimpana hoitomuotona tavallisimpiin oireisiin, kuten kuumiin aaltoihin, unihäiriöihin ja mielialavaihteluihin
- Hoito voidaan nykyisin suunnitella yksilöllisesti niin, ettei aiempaa tiukkaa viiden vuoden aikarajaa tarvitse noudattaa.
- Oikeanlainen hoito voi parantaa elämänlaatua, vahvistaa luustoa ja vähentää riskiä sairastua sydän- ja verisuonitauteihin.

Tämän vuoksi ehdotetaan, että Pohjanmaan hyvinvointialue tekisi työtä sen eteen, että

- Pohjanmaan hyvinvointialue noudattaa kansallista vaihdevuosia koskevaa hoitosuositusta ja varaa riittävästi resursseja tätä varten
- vaihdevuosineuvonnasta tulee osa terveydenhuoltoa, esimerkiksi kätilöiden tai vaihdevuosiin perehtyneiden gynekologien avulla
- vaihdevuosia koskeva tieto on helpommin kaikkien naisten saatavilla
- työnantajien kanssa käydään keskustelua siitä, miten tärkeää vaihdevuosien huomioiminen työpaikoilla on
- vaihdevuosioireet otetaan vakavasti, mikä tarkoittaa sitä, että naisten terveys, työkyky ja oikeus yhdenvertaiseen hoitoon otetaan vakavasti.
- Pohjanmaan hyvinvointialue voi tässä asiassa toimia muutoksen eturivissä ja näin vahvistaa sekä yksilön hyvinvointia että yhteiskunnan kestävyyttä.

Vaasassa 6.10.2025

RKP:n valtuustoryhmä, Sari Somppi ym.